

TÜRK DEVLETLERİ TEŞKİLATI ENERJİ BAKANLARI KONSEYİ 5'İNCİ TOPLANTISI'NDA ENERJİ İŞBİRLİKLERİ GÖRÜŞÜLDÜ

Türk Devletleri Teşkilatı (TDT) Enerji Bakanları Konseyi 5'inci Toplantısı'nda Türk devletleri çatısı altında enerji işbirlikleri görüşüldü. Türkiye'nin ev sahipliği yaptığı toplantıya, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar, Azerbaycan Enerji Bakanı Parviz Şahbazov, Kazakistan Enerji Bakan Yardımcısı İlyas Bakytzhan, Kırgızistan Enerji Bakanı Taalaybek İbrayev, Özbekistan Enerji Bakanı Curabek Mirzamahmudov, TDT Genel Sekreteri Kubanıçbek Ömüraliyev ve gözlemci ülke olarak KKTC Dışişleri Bakanı Tahsin Ertuğruloğlu ve Macaristan Dışişleri ve Dış Ticaret Bakanı Peter Szijjarto katıldı. Azerbaycan Enerji Bakanı Parviz Şahbazov,

TDT'nin geliştirilmesinin Azerbaycan için önemli bir stratejik öncelik olduğunu belirterek, "Geçen yıl TDT'ye üye ve gözlemci ülkelerle ticaret cirosu 7,3 milyar doları aştı. 20 milyar doları aşan ortak yatırım portföyümüzün ise yaklaşık yüzde 80'i enerji sektöründe yoğunlaşıyor. Ortak yatırım fonları ve çok sayıda proje, özellikle enerji sektöründeki işbirliklerimiz, ekonomik büyümeye önemli katkıda bulunuyor." dedi. Geçen yıl ve bu yıl ocak-kasım döneminde Bakü Tiflis Ceyhan boru hattıyla yaklaşık 53 milyon ton Azerbaycan, Kazakistan ve Türkmenistan petrolünün Türkiye'ye ve uluslararası pazara ulaştırıldığını ifade eden Şahbazov, "Bu dönem-

de Türkiye'ye 18,7 milyar metreküp doğal gaz arzı sağlanırken Avrupa ülkelerine Türkiye üzerinden 24,6 milyar metreküp doğal gaz ulaştırıldı. Bu yıl Macaristan'a gaz arzı geçen yıla göre 7 kattan fazla arttı." diye konuştu.

Şahbazov, Azerbaycan'ın TDT çerçevesinde Türk devletleriyle ikili ve bölgesel projeler aracılığıyla işbirliğinin yeni bir aşamaya girdiğini vurgulayarak, "Uzun yıllardır bölgenin ve Avrupa'nın enerji güvenliğinde belirleyici rol oynayan Azerbaycan-Türkiye Stratejik Enerji Ortaklığı, Bakü-Tiflis-Ceyhan, Bakü-Tiflis-Erzurum, TANAP ve Güney Gaz Koridoru projeleriyle başarıyla genişliyor. Iğdır-Nahçıvan Doğalgaz Boru Hattı'nın devreye girmesi, Türkiye Petrollerinin Şafak-Asıman Projesi'ne katılması ve bugüne kadar Suriye'ye 366 milyon metreküp doğal gaz ulaştırılması stratejik ittifakımızın yeni başarılarını ortaya koymaktadır." değerlendirmesinde bulundu.

"Yeşil Enerji Koridoru"nın tarihte ilk kez Türk ülkelerinin elektrik sistemlerini birbirine bağlayacağını belirten Şahbazov, "Zengezur Koridoru ise bu enerji akışının Türkiye'ye iletilmesini sağlayarak Orta Asya Azerbaycan Türkiye Enerji Köprüsü'nü oluşturacaklar. Şu anda Bu projelerle ilgili çalışmalar hızlı bir şekilde devam ediyor." ifadelerini kullandı.

- Kazakistan'dan ortak enerji projelerine davet
Kazakistan Enerji Bakan Yardımcısı İlyas Bakytzhan, Türk devletleri arasında her düzeyde düzenli işbirliğine ivme kazandırmaya büyük önem verdiklerini vurgulayarak, "Yenilenebilir ve alternatif enerji kaynakları, fosil yakıtlar, nükleer enerji güvenliği, hidrojen enerjisi geliştirme, enerji tasarrufu ve enerji verimliliği ve dijital dönüşüm alanlarında orta vadede işbirliklerimizi geliştirmeyi hedefliyoruz." diye konuştu.

Bölgesel enerji bağlantısını iyileştirme amacıyla enerji rotalarının çeşitlendirilmesine yönelik ortak bir çalışma yürütülmesi gerektiğine işaret eden Bakytzhan, petrol ve doğal gaz arama, geliştirme ve taşıma altyapısının geliştirilmesine dair yatırım çekilmesi ve devlet desteklerinin güçlendirilmesi önerisinde bulundu.

Bakytzhan, bu kapsamda doğal gaz, sıvılaştırılmış doğal gaz (LNG) ve hidrokarbon gaz pazarının işlenmesini önceliklendirdiklerini belirterek, "Tüm ilgili tarafları bu alanda ortak projeleri hayata geçirmek için işbirliği yapmaya davet ediyoruz." dedi. Dijital teknolojilerin hızlı gelişiminin, enerji sistemleri verimliliğini ve güvenilirliğini artırmada kilit bir faktör olduğunu vurgulayan Bakytzhan, "Bu bağlamda ortak bölgemizde enerji dijital dönüşümü için ortak bir uzmanlar için bir merkez oluşturma çok önemli olduğunu düşünüyoruz." diye konuştu.

- "TDT bünyesinde enerji piyasasının kurulması fikrini destekliyoruz"

TDT Genel Sekreteri Büyükelçi Kubanışbek Ömüraliyev de TDT arasındaki enerji işbirliklerinin önemine dikkati çekerek, "TDT'de özellikle enerji hatlarını revize etmek, iletim hatları oluşturmak, enterkonnekte elektrik sistemlerini hayata geçirmekle sürdürülebilir enerji güvenliğini hep birlikte sağlayabiliriz. Bu şekilde sadece kendi bölgemizde değil, bütün dünyaya enerji tedarik edebiliriz. Türkiye'nin teşkilata sağlayacağı avantajlardan en iyi şekilde istifade etmeliyiz. Ortak önceliğimiz enerji güvenliğini güçlendirmek." ifadelerini kullandı.

Özbekistan Enerji Bakanı Curabek Mirzamahmudov da TDT'nin daha güçlü entegre olabilmesi için ülkelerin enerji alanında güçlerini birleştirilmesi gerektiğini belirtti.

Özbekistan'ın Azerbaycan ve Kazakistan'la "Yeşil Enerji Koridoru" projesini hayata geçirmeye çalıştığına işaret eden Mirzamahmudov, "Yenilenebilir enerjiyi Avrupa'ya ihraç etmek en büyük amacımız. Türkiye ve Kırgızistan da koridora dahil olmak istiyor. İki ülkenin sürece katılımını destekliyoruz. Böylece projenin stratejik önemi daha da artacak." değerlendirmesinde bulundu.

Mirzamahmudov, konuşmasını şöyle sürdürdü:

"İlk olarak enerji alanında ortak bir çaba başlatmalıyız, işbirliğimizi artırmalıyız, ileri teknolojileri birbirimizle paylaşmalıyız ve yeşil gündemi hep birlikte sahiplenmeliyiz. İkinci olarak, yeşil bir iletim konsorsiyumu kurmalıyız. Yenilenebilir enerjide ortak projeleri alanında hayata geçirmeliyiz. TDT bünyesinde enerji piyasasının kurulması fikrini destekliyoruz ve daha önce de söylemiş ol-

duğum gibi yeşil enerji koridor projesi daha da genişletilmeli. Gündeme gelen enerji projeleri için TDT'te ayrıntılı bir yol haritası hayata geçirilmeli. Orta Asya'dan, Kafkaslar, Türkiye dahil Avrupa'ya kadar uzanan yeni bir sistem kurabiliriz."

KKTC Dışişleri Bakanı Tahsin Ertuğruloğlu da TDT çatısı altında enerji alanında giderek derinleşen işbirliğinin Türk dünyasının ortak vizyonuna güç ve dinamizm kattığını söyledi. Ertuğruloğlu, KKTC'nin küçük bir ada devleti olmasına rağmen enerji açısından taşıdığı fırsatlar bakımından Türk dünyası için önemli potansiyele sahip olduğunu anlattı.

Türk devletlerinin bugüne kadar sergiledikleri destek ve dayanışma için şükran duyduğunu belirten Ertuğruloğlu, "Doğu Akdeniz'deki bu hassas dönemde Rum tarafına çağrıda bulunarak gerginliği artıran tek taraflı adımlar yerine adadaki iki devlet arasında diyalog ve işbirliğini esas alan bir yaklaşımın benimsenmesinin bölgesel istikrar bakımından zorunlu olduğuna inandığımızı vurgulamak istedim." ifadelelerini kullandı.

- Teknoloji ve yeşil girişimlere odaklanan bölgesel bir merkezin kurulmasını hedefliyoruz
Kırgızistan Enerji Bakanı Taalaybek İbrayev enerji işbirliğinin stratejik bir öncelik olduğunu, bu sayede bölgede uzun vadeli işbirliğinin daha sürdürülebilir olabileceğini söyledi.

Daha düşük karbonlu bir büyümenin önceliklenmesi gerektiğine işaret eden İbrayev, "Enerji güvenliği, enerji sistemlerinin dirençliliği, yeni teknolojilerin uygulanması ve iklim değişikliği gibi pek çok konu kamu politikalarını derinden şekillendirmeye devam ediyor. Stratejik ilişkilerin çok hızlı şekilde gelişmesi ve TDT'de bulunan enerji bakanları arasındaki bu güzel işbirliğinin devam etmesi, kardeşlik ve dostluk duyguları içerisinde geleceğe daha parlak bakmamızı sağlıyor. Teşkilatımızın daha da güçlenmesine katkıda bulunuyor." dedi.

İbrayev, TDT'nin bir tebliğ imzalayarak teknoloji ve yeşil girişimlere odaklanan bölgesel bir merkezin kurulması kararını aldığını anım-

satarak, şöyle devam etti:

"Bu girişim, 11. Devlet Başkanları Zirvesi'nde de Bişkek'te 24 Kasım'da gerçekleşti. Kırgız Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı da işbirliğimizin derinleştirilmesi gerektiğinin, TDT'de bulunan Türki devletlerin arasında özellikle yenilenebilir enerjide işbirliğinin artırılmasında büyük potansiyel olduğunun altını çizdi. Böyle bir merkezin kurulması bölgede Türki devletler arasındaki işbirliğinin desteklenmesini sağlayacak ve 21. yüzyıla has iklim değişikliği ve daha güvenilir bir enerji sistemi oluşturmak gibi önemli ihtiyaçlara hitap edecek."

KIRGIZİSTAN

KIRGIZISTAN, DİJİTAL HİZMETLERDE AZERBAYCAN UYDULARINI KULLANMAYI PLANLIYOR

Azerbaycan'a yapılan çalışma ziyareti çerçevesinde Kırgızistan Tarım Bakanı Bakıt Torobaev, Azerbaycan'ın uzay ajansı "Azercosmos"u ziyaret etti. Bu bilgi, ilgili bakanlığın basın servisi tarafından bildirildi. Görüşme sırasında taraflar, "Azercosmos" Yönetim Kurulu başkan vekili Dunay Batırhanov ile uzay teknolojileri, uydu iletişimi ve dijital çözümler alanlarındaki iş birliği imkanlarını ele aldılar. Kırgız tarafı, iletişim ihtiyaçları, acil durumların önlenmesi, tarımsal izleme ve çevresel kontrol için Azerbaycan uydularının imkanlarından yararlanmaya ilgi duyduğunu ifade etti. Belirtildiğine göre, modern uydu veri-

lerine erişim, kamu yönetiminin etkinliğini artırmaya ve önemli sosyo-ekonomik projelerin hayata geçirilmesine katkı sağlayacaktır.

Azerbaycan tarafı, uydu sistemlerinin teknik potansiyelini; veri iletim imkanlarını, bölgelere yüksek hassasiyetle izleme yapabilme kapasitesini ve kamu kurumları ile özel sektör için kapsamlı dijital hizmetler sunma imkanlarını tanıttı. Ziyaretin sonunda taraflar, iş birliğini sürdürme, danışmalar yürütme ve Kırgızistan için önemli alanlarda uydu hizmetleri ile teknolojilerin uygulanmasına yönelik somut projeler hazırlama konusunda mutabakata vardılar.

AZERBAYCAN VE KIRGIZISTAN PETROL ALANINDA İŞ BİRLİĞİ YAPMAYI PLANLIYOR

Kırgızistan Bakanlar Kurulu Başkanının Yardımcısı Bakıt Torobayev, Azerbaycan'a yaptığı çalışma ziyareti kapsamında Kırgızistan'a petrol ve akaryakıt ürünlerinin tedariki ile iki ülke arasındaki ticari-ekonomik işbirliğinin genişletilmesi konularında müzakereler yürüttü.

Azerbaycan Devlet Petrol Şirketi "SOCAR" Başkan Yardımcısı Anar Memmedov ile yapılan görüşmede taraflar, Kırgızistan'a petrol ürünlerinin tedarikini organize etme imkânlarını ele aldılar. Bunun yanı sıra enerji verimliliğinin artırılması, üretim süreçlerinin dijitalleştirilmesi ve petrol rafinasyonunda çevresel standartların uygulanmasına ilişkin işbirliği meseleleri de görüldü. Ayrıca Kırgızistan heyeti, Haydar Aliyev Petrol Rafinerisini ziyaret ederek üretimin modernizasyonu ve petrolün derin işlenmesine yö-

nelik projeler hakkında bilgi aldılar.

Ziyaret kapsamında Bakıt Torobayev, "Bakü Gemi İnşa" Fabrikası Yönetim Kurulu Başkanı Ruslan Talibov ile de bir araya geldi. Fabrika, Trans-Hazar Uluslararası Taşımacılık Koridoru'nun güzergâhlarını desteklemek amacıyla feribot ve diğer gemilerin inşa edilmesi imkânlarını sundu. Hazar Denizi'nde Kırgız feribotlarını kullanarak yük taşımacılığı hattını işletme ve ihracat-ithalat lojistiğini istikrarlı hale getirme perspektifleri değerlendirildi. Taraf-lara göre bu tür işbirliği, Kırgızistan'ın ulaşım güzergâhlarını çeşitlendirmesine, teslimat süreçlerinin kısılmasına ve Kırgız iş dünyasının dış pazarlardaki konumunun güçlenmesine katkı sağlayacaktır.

KIRGIZISTAN VE TÜRKİYE YENİ ENERJİ PROJELERİNİ VE İŞ BİRLİĞİNİN GELECEĞİNİ GÖRÜŞTÜ

Kırgızistan ve Türkiye Enerji Bakanları, İstanbul'da ikili bir toplantı gerçekleştirerek iş birliğinin genişletilmesi ve büyük ölçekli enerji projelerinin hayata geçirilmesi konularını ele aldı. Görüşmenin sonuçları hakkında Kırgızistan Enerji Bakanlığı tarafından bilgi verildi.

Toplantı sırasında ortaklığın temel alanları değerlendirildi. Bu kapsamda, Türk Devletleri Teşkilatı'na (TDT) üye ülkeler tarafından hayata geçirilen "Orta Asya – Azerbaycan (Hazar) Yeşil Enerji Koridoru" girişimine Kırgızistan'ın katılımı da görüldü.

Ayrıca Kırgızistan'da teknoloji ve yeşil girişimler alanında bölgesel bir merkez kurulmasına yönelik planlar ile toplam 1305 MW kurulu güce ve yıllık 3,317 milyar kWh elektrik üretim potansiyeline sahip olan "Suusamır-Kökömeren" ve "Kazarman" hidroelektrik santrallerinin (HES) inşası-

na ilişkin projelerin ilerletilmesi konuları ele alındı.

Enerji Bakanı Talaybek İbrayev, Kırgızistan'ın hidroelektrik, güneş, rüzgâr ve biyoenerji gibi yenilenebilir enerji kaynakları alanında büyük bir potansiyele sahip olduğunu vurguladı. Ayrıca Kırgız kömürünün kalitesine dikkat çekerek, Türkiye'ye kömür sektöründe iş birliği imkânlarını değerlendirmeyi önerdi.

Türkiye Enerji Bakanı Alparslan Bayraktar ise bu alanları incelemeye ilgi duyduklarını belirterek, daha önce Kırgız kömür rezervlerinin yüksek kalitesi hakkında yeterli bilgiye sahip olmadığını ifade etti. Bayraktar, lojistiğin rekabetçi ve ekonomik açıdan verimli olması şartıyla Türkiye'nin iş birliği olanaklarını değerlendirmeye hazır olduğunu söyledi.

KIRGIZISTAN, TÜRK DEVLETLERİ TEŞKİLATI (TDT) ÇERÇEVESİNDE ENERJİ İŞ BİRLİĞİNİ İLERLETİYOR

Kırgızistan Enerji Bakanı Taalaybek İbrayev, 10 Aralık'ta çalışma ziyareti kapsamında İstanbul'a giderek Türk Devletleri Teşkilatı'na (TDT) üye ülkelerin enerji bakanlarının beşinci toplantısına katıldı.

Toplantıya, söz konusu teşkilata üye ve gözlemci ülkelerin bakanları ile üst düzey temsilcileri katıldı. Görüşmeler sırasında enerji sektöründeki güncel konular, yeni iş birliği imkânları ve Türk Devletleri Teşkilatı (TDT) çerçevesinde sektörün geliştirilmesine yönelik ortak çabaların güçlendirilme yolları ele alındı.

Toplantı, enerji politikaları alanındaki diyalogun derinleştirilmesi, iş birliği alanlarının genişletilmesi ve bölgenin sürdürülebilir ve güvenli bir enerji geleceğine katkı sağlayan projelerin teşvik edilmesi açısından önemli bir platform oldu.

Toplantıda konuşan Taalaybek İbrayev, Kırgızistan'ın Türk devletleri arasındaki enerji iş birliğine katılımının, tüm bölgenin uzun vadeli istikrarının güçlendirilmesine katkı sağlayan stratejik bir öncelik olduğunu vurguladı. Ayrıca enerji güvenliği, enerji sistemlerinin dayanıklılığı, çevre dostu teknolojilerin uygulanması ve iklim risklerinin önlenmesi konularının önemi- ne değindi.

Kırgızistan Enerji Bakanı'na göre, Türk dünyası ülkeleri yenilenebilir yeşil enerji alanında; hidroenerji, güneş, rüzgâr ve biyoenerji sektörlerinde önemli bir potansiyele sahiptir. Bakan, Türk Devletleri Teşkilatı'na (TDT) üye ülkelerin enerji bakanlıkları arasındaki stratejik iş birliğinin hızla güçlendiğini belirterek, kardeşlik duygusu ve karşılıklı destek ruhu sayesinde yeni perspektiflerin açıldığını ifade etti.

TÜRK ŞİRKETİ, KIRGIZISTAN'DA YOLCU VE KARGO SEFERLERİNİN SAYISINI ARTIRMAYI PLANLIYOR

İstanbul'da, Kırgızistan'ın İstanbul Başkonsolosluğu'nun desteğiyle, "Kırgızistan Havalimanları" şirketi yönetimi ile Türkiye'nin Turkish Airlines şirketi Yönetim Kurulu Başkanı Bilal Ekşi arasında bir çalışma toplantısı gerçekleştirildi. Bu bilgiyi "Kırgızistan Havalimanları" Yönetim Kurulu Başkanı Manasbek Samidinov paylaştı.

Türk tarafı, Kırgızistan'ın devlet havayolu şirketi Asman Airlines ile iş birliğine hazır olduklarını ve yolcu ile kargo seferlerinin sayısını artırmaya yönelik planlarının bulunduğunu bildirdi. Samidinov'un aktardığına göre, Turkish Airlines, uluslararası Manas Havalimanı'nda teknik inişler yapılan se-

ferleri de dikkate alarak uçuş sayısını artırma niyetini teyit etti. Bunun, ülkenin ana havalimanının transit ve kargo potansiyelini güçlendirmesi ve hava ulaşımı seçeneklerini genişletmesi bekleniyor.

Toplantıda Bilal Ekşi, Kırgızistan ile ortaklığın önemini vurguladı. Ayrıca Kırgız tarafı, kendisini 2026 yaz aylarında planlanan, uluslararası Manas Havalimanı'nın yenilenen terminal kompleksinin açılış törenine davet etti.

MACARISTAN, “MACARISTAN–KIRGIZISTAN” KALKINMA FONU’NUN SERMAYESİNİ 45 MİLYON DOLARA ÇIKARMAYA HAZIR

Macaristan, Kırgızistan’da faaliyet gösteren Macar şirketlerini desteklemek amacıyla “Macaristan–Kırgızistan” Kalkınma Fonu’nun sermayesini 45 milyon dolara kadar artırmaya hazır olduğunu açıkladı. Bu açıklama, Macaristan Dış Ekonomik İlişkiler ve Dışişleri Bakanı Péter Szijjártó tarafından, Kırgızistan heyetinin Macaristan’a gerçekleştirdiği çalışma ziyareti kapsamında, Kırgızistan Bakanlar Kurulu Birinci Başkan Yardımcısı Daniyar Amangeldiev ile yapılan görüşmede dile getirildi.

Görüşmeler sırasında taraflar, 2025 yılı Kırgızistan–Macaristan stratejik ortaklığının sonuçlarını değerlendirdi. 2026 yılında Kırgızistan–Macaristan iş birliğinin daha da genişletilmesine yönelik kararlılık vurgulandı. 2025 yılında karşılıklı iş birliğinin, üst düzey temaslar ile iki ülkenin ilgili devlet

kurumları arasındaki görüşmeleri kapsayan yapıpıcı bir nitelik taşıdığı belirtildi.

Taraflar, “Macaristan–Kırgızistan” Kalkınma Fonu’nun faaliyetlerine özel önem vererek, fonu ekonominin çeşitli sektörlerinde ortak projelerin hayata geçirilmesinde başlıca araçlardan biri olarak nitelendirdi. Péter Szijjártó’nun ifadesine göre, fon sermayesinin 45 milyon dolara çıkarılması, Kırgızistan’da faaliyet gösteren Macar şirketlerinin işlerini desteklemeyi güçlendirecek ve ortak projelerin uygulanmasına imkân sağlayacaktır.

Ayrıca, kültürel ve insani iş birliğinin gelişimine de dikkat çekilerek, her yıl Kırgızistan’dan yaklaşık 200 öğrencinin “Stipendium Hungaricum” programı kapsamında Macaristan’daki yükseköğretim kurumlarında eğitimlerini sürdürdüğü bildirildi.

KAZAKİSTAN

TÜRKİYE ŞİRKETİ KAZAKİSTAN'DA İKİ ŞEKER FABRİKASI KURMAYI PLANLIYOR

2026 yılında Türkiye'nin Cengiz Holding şirketi Kazakistan'da iki şeker fabrikası kurmayı planlıyor. Proje kapsamında 10 yıl içinde 500 milyon dolar yatırım yapılması öngörülüyor. Bu bilgi Kazakistan Tarım Bakanlığı'nın basın servisi tarafından bildirildi.

Bu konu, Kazakistan Tarım Bakanı Aydarbek Saparov ile Türkiye'nin Cengiz Holding şirketinin yönetim kurulu üyesi Cengiz Şaban arasında gerçekleşen görüşme sırasında belli oldu. Görüşmede taraflar, şeker sektörünün geliştirilme perspektiflerini, yatırım çekme konularını ve tarım ürünlerinin işlenmesine yönelik ortak projeleri ele aldılar. Aydarbek Saparov'un belirttiğine göre, bakanlık şeker konusunda dışa bağımlılığı azaltmaya ve öz yeterliliğe geçmeye yönelik kapsamlı tedbirler almaktadır.

Türkiye merkezli holding, Kazakistan'da

yılda 300 bin tona kadar şeker üretebilecek iki fabrikanın inşasını değerlendirmektedir. Potansiyel yerler olarak iklim şartları, altyapısı ve arazi kaynakları uygun olan Kuzey Kazakistan ve Pavlodar bölgeleri ele alınmaktadır. Cengiz Şaban'ın açıklamasına göre, proje 10 yıllık bir dönem için öngörülen 500 milyon dolarlık yatırımı kapsamaktadır. Her iki fabrikanın inşaatının 2026 yılında başlaması ve iki yıl içinde işletmeye verilmesi beklenmektedir. Proje hayata geçirilirse, iç piyasayı şekerle sağlama konusunda önemli katkı sağlayacak, ayrıca gıda sanayisine yönelik içerikler, endüstriyel alkol ve diğer ürünleri kapsayan sektörlerin gelişmesine zemin hazırlayacaktır. Taraflar, projenin daha detaylı geliştirilmesi ve sonraki adımların yakın zamanda görüşülmesi konusunda anlaşmaya vardılar. Görüşmenin sonunda projenin uygulanmasına ilişkin karşılıklı anlayış memorandumuna imza atıldı.

KAZAKİSTAN, TÜRKİYE VE KIRGIZİSTAN İLE ELEKTRONİK TAŞIMA İZİNLERİNE GEÇİYOR

Kazakistan, uluslararası kara yolu taşımacılığında dijitalleşmeyi genişleterek Türkiye ve Kırgızistan ile elektronik taşıma izinlerine geçmeyi planlıyor. Ulaştırma Bakanı Nurlan Sauranbayev, hükümet toplantısında konuya ilişkin açıklamalarda bulundu.

Bakan, ülkedeki kara yolu yük taşımacılığının 288 milyon tona ulaştığını ve bunun geçen yıla göre yüzde 1,7 artış gösterdiğini ifade etti. Otomatik tartım istasyonlarının bütçe gelirlerini neredeyse on kat artırdığını belirten Sauranbayev, Kazakistan'ın hâlihazırda 42 ülke ile kara yolu taşımacılığı yürüttüğünü söyledi.

Geçen yıl Çin ve Özbekistan ile kağıt bazlı izin belgelerinin tamamen elektronik formata geçirildiğini hatırlatan Bakan, Azerbaycan sistemiyle entegrasyon çalışmalarının devam

ettiğini aktardı. Türkiye ve Kırgızistan ile de benzer dijital dönüşüm adımlarının atılmasının planlandığını söyledi.

Sauranbayev, rekabet gücünü artırmak amacıyla taşımacılığa ilişkin tüm eşlik eden belgelerin dijitalleşeceğini vurguladı. Yurt içinde kullanılacak sistemin hazır olduğunu ve hukuki düzenlemelerin gelecek yıldan itibaren yürürlüğe gireceğini bildirdi.

Ayrıca Kazakistan'ın uluslararası taşımacılıkta elektronik taşıma belgelerini mümkün kılan e-CMR konvansiyonuna katılmak için hazırlık yaptığını belirtti. Bu adımın ardından komşu ülkelerle entegrasyonun Ulusal Geçit (National Gateway) üzerinden başlatılması planlanıyor.

KAZAKİSTAN

KAZAKİSTAN, TÜRKMENİSTAN SINIRINDA BULUNAN GEÇİŞ NOKTASINI MODERNİZE ETTİ

Kazakistan'ın Türkmenistan ile olan devlet sınırında yer alan yenilenen "Temir-baba" kara yolu sınır kapısı ile Özbekistan sınırındaki "Kazygurt" sınır kapısı hizmete açıldı. Bu bilgi, Cuma günü Kazakistan Cumhuriyeti Başbakanı'nın basın servisi tarafından paylaşıldı.

Söz konusu sınır kapıları, Kazakistan Cumhurbaşkanı Kasım-Jomart Tokayev'in talimatıyla hayata geçirilen sınır altyapısının modernizasyonuna yönelik devlet programı kapsamında açıldı. Sınır kapılarının modernizasyonu, yolcu ve araç trafiği kesintiye uğratılmadan gerçekleştirildi. Yük ve yolcu taşımacılığının kesintisiz şekilde sürdürülmesini sağlamak amacıyla, yeniden yapılandırma süresince geçici bir trafik düzeni uygulanarak kuyrukların oluşması engellendi. Modern teknolojik çözümlerin devreye alın-

ması sonucunda, "Temir-baba" sınır kapısında sınırdan geçiş süresi 30 dakikaya kadar kısaltıldı ve günlük geçiş kapasitesi 1.000 araca yükseltildi. Şimdiden yenilenen sınır kapısından geçen araç trafiğinde artış gözlemlenmektedir. Bu tür adımlar, Kazakistan ile Türkmenistan arasındaki ticari ve ekonomik ilişkilerin canlanmasına katkı sağlamaktadır.

"Temir-baba" sınır kapısının yenilenmesi, Kazakistan'ın Çin, Özbekistan ve Türkmenistan sınırlarındaki dokuz kara yolu sınır kapısını kapsayan geniş çaplı bir program çerçevesinde yürütülmektedir. Daha önce "Kaplanbek", "Atameken", "Koljat" ve "Alaköl" sınır kapılarındaki çalışmalar tamamlanmıştır. Yıl sonuna kadar ise "Tajen", "Maykapçagay" ve "Bahtı" sınır kapılarının modernizasyonunun tamamlanması planlanmaktadır.

KAZAKİSTAN

KAZAKİSTAN, TÜRKİYE’NİN METAL İŞLEME ALANINDAKİ DENEYİMİNDEN YARARLANMAYI PLANLIYOR

Kazakistan’ın Almatı bölgesinden gelen bir heyet, Türkiye’nin Konya kentinde faaliyet gösteren “Eti Bakır A.Ş.” şirketine ait bakır işleme tesisinin çalışmalarıyla tanıştı. Kazakistan’dan gelen heyet üyelerinin temel amacı, Türk işletmesinin sanayi potansiyelini yakından incelemek ve metalurji üretimi alanındaki deneyimini öğrenmektir. Bu konuda Almatı Bölgesi Basın Servisi bilgi verdi.

“Eti Bakır A.Ş.” şirketi, “Cengiz Holding” bünyesinde faaliyet gösteren bir iştirak olup, Türkiye’nin önde gelen metalurji şirketleri arasında yer almaktadır. Şirket, tam entegre üretim döngüsü prensibiyle çalışmakta; bakırın aranması ve çıkarılmasından başlayarak, zenginleştirilmesi ve metalurjik olarak işlenmesine kadar tüm aşamaları gerçekleştirmektedir. Şirketin tesisleri ülkenin farklı bölgelerinde bulun-

makta olup, ürünleri hem iç pazara hem de ihracata yöneliktir.

Görüşmeler sırasında, üretimin dikey entegrasyonu ve enerji temini konularına özel önem verildi. Türk şirketi kendi enerji kapasitesini kullanmaktadır. Bu yaklaşım, üretilen ürünlerin maliyetini düşürmeye ve üretimin zor koşullarla karşılaştığı durumlarda dahi faaliyetlerin sürdürülebilirliğini sağlamaya olanak tanımaktadır.

“Eti Bakır A.Ş.” şirketinin deneyimi, Almatı bölgesinin sanayi sektörünün geliştirilmesi açısından; özellikle modern teknolojilerin uygulanması, hammadde işleme verimliliğinin artırılması ve ihracat potansiyelinin genişletilmesi bakımından büyük önem taşımaktadır. Heyet üyelerinin belirttiğine göre, bu tür ziyaretler iş dünyası ilişkilerinin güçlendirilmesine ve uluslararası iş birliğinin genişletilmesine katkı sağlamaktadır.

ÖZBEKİSTAN

ÖZBEKİSTAN VE KAZAKİSTAN “İPEK YOLU” KAPSAMINDA TURİZM GÜZERGÂHLARINI GELİŞTİRMEKTE

Özbekistan Turizmi Geliştirme Komitesi Başkanı Umed Şadiyev ile Kazakistan Turizm Endüstrisi Komitesi Başkanı Nurtas Karipbayev bir araya келди. Görüşme Taşkent’te düzenlenen 30. Uluslararası Turizm Fuarı çerçevesinde gerçekleşti. Görüşme sırasında taraflar, stratejik ortaklığın yüksek düzeyini ve iki ülkenin turizm alanında bölgesel entegrasyonu geliştirmeye yönelik ortak kararlılığını vurguladılar.

Taraflar gelecekteki iş birliğinin ana yönlerini ele aldılar. Bunlar arasında “Büyük İpek Yolu” güzergâhı boyunca ortak sınır ötesi turistik rotaların geliştirilmesi ve “Semerkant – Türkistan – Almatı” kültürel kümelerinin güçlendirilmesi yer aldı. Özellikle turizm sektörünün dijitalleştirilmesine modern IT çözümlerinin, ana-

litik platformların ve pazarlama araçlarının uygulanmasına özel önem verildi. Ayrıca ortak eğitim programlarının hayata geçirilmesi, rehberlerin, otel çalışanlarının ve turizm endüstrisinin diğer uzmanlarının yeterliliklerinin artırılması konuları da görüşüldü.

Bununla birlikte, karşılıklı turist akışının artırılması ve Orta Asya ülkelerinin Avrupa dâhil dünya pazarında birleşik bir turistik makro bölge olarak tanıtılması için atılacak adımlar ele alındı. Görüşmenin sonunda taraflar, pratik iş birliğini güçlendirmeye ve iki ülkenin turizm sektörü için fırsatları genişletmeye yönelik yeni girişimleri ileriye taşımaya hazır olduklarını vurguladılar.

ÖZBEKİSTAN İLE KAZAKİSTAN ARASINDA DEMİRYOLU YÜK TAŞIMACILIĞI ARTIYOR

“Uzbekistan Temir Yullari” şirketi ile “Kazakhstan Temir Joly” ulusal şirketi, tahıl ve gıda ürünlerinin taşınması konusunda demiryolu iş birliğini genişletme konusunda anlaşmaya vardı. 2025 yılının 7 Aralık tarihinde, Kazakistan ile Özbekistan sınırında yer alan Saryagash istasyonunda iki ülkenin temsilcileri bir araya geldi.

Görüşmeye Özbekistan Ulaştırma Bakanı İlhom Mahkamov, Tarım Bakan Yardımcısı Kahramon Yuldashev, “Uzbekistan Temir Yullari” Yönetim Kurulu Başkanı Zufar Narzullaev ile birlikte “Kazakhstan Temir Joly” ulusal şirketinin Yönetim Kurulu Başkanı ve Kazakistan Tarım Bakanı Yermek Kenzhekhanuly katıldı.

Taraflar, tren karşılıklı değişim sayısını

günde 35 çifte kadar artırma konusunda anlaşıldı. Özbekistan tarafı her gün en az 10 tahıl yüklü vagon ve 5 gıda ürünleri yüklü kapalı vagon kabul edecek. Ayrıca yetkili kurumların ve yük boşaltma hizmetlerinin hafta sonu ve resmi tatillerde de 24 saat esasına göre çalışması kararlaştırıldı.

Verilere göre, 2025 yılının ilk 11 ayında Kazakistan ile Özbekistan arasındaki toplam yük taşımacılığı hacmi 28,5 milyon tona ulaşarak geçen yılın aynı dönemine göre %16 artış gösterdi. Aynı dönemde tahıl taşımacılığı %32 artarak 5,6 milyon tona yükseldi.

ÖZBEKİSTAN VE TÜRKİYE TELEKOMÜNİKASYON ALANINDAKİ İŞBİRLİĞİNİ GÜÇLENDİRMEYE DEVAM EDİYOR

2 Aralık günü, Özbekistan Cumhuriyeti Yatırımlar, Sanayi ve Ticaret Bakan Yardımcısı Akram Aliyev, Türkiye'nin telekomünikasyon şirketi Türk Telekom'un Genel Müdürü Ebubekir Şahin ile çalışma görüşmesi gerçekleştirdi. Görüşme sırasında taraflar, son yıllarda Özbekistan ile Türkiye arasındaki işbirliğinin yeni ve nitelikli bir aşamaya yükseldiğini, ayrıca ekonomik, yatırım ve teknolojik ilişkilerin istikrarlı bir şekilde genişlemekte olduğunu kaydettiler.

Özellikle ortak yatırım projelerinin hayata geçirilmesi olanakları, telekomünikasyon pazarının rekabetçiliğinin artırılması ve ileri teknolojilerin uygulanması konularına özel önem verildi. Görüşmenin sonunda, ülkeler arasındaki teknolojik ortaklığı güçlendirmeye ve pratik girişimlerin hayata geçirilmesine yönelik aktif işbirliğinin sürdürülmesi konusunda anlaşmaya varıldı.

ÖZBEKİSTAN

ÖZBEKİSTAN, TÜRKMENİSTAN ÜZERİNDEN AVRUPA'YA DÜZENLİ BLOK TREN SEFERLERİNİ BAŞLATTI

Özbekistan'ın “Uztemiryulcontainer” şirketi, 2025 yılında ülke Cumhurbaşkanı'nın demiryolu sektörünün dönüştürülmesine ilişkin talimatlarının uygulanması kapsamında, Özbekistan'dan Avrupa ülkelerine Türkmenistan'ın Türkmenbaşı Limanı üzerinden düzenli konteyner taşımacılığını başarıyla organize etti.

Özbekistan Cumhurbaşkanı'nın 31 Aralık 2024 tarihli ve F-70 sayılı “Demiryolu sektöründeki dönüşüm süreçlerinin hızlandırılmasına ilişkin” talimatında, Özbekistan'dan Türkmenistan limanlarına, bunlar arasında Türkmenbaşı Limanı da olmak üzere, blok trenlerin düzenli seferlerinin başlatılmasına yönelik temel görevler belirlendi.

Bu talimatın hayata geçirilmesi çerçevesinde, 2025 yılında “Uztemiryulconta-

iner” şirketi, yüklerin Türkmenbaşı Limanı üzerinden Avrupa ülkelerine konteyner yöntemiyle taşınmasını organize etti. Toplamda mineral gübreler, potasyum, karbamid, alüminyum ve bakır yüklü 18 blok tren sevk edildi.

Özellikle yıl içinde Özbekistan'ın Sergeli istasyonundan 380 konteyner, Nazarbek istasyonundan 228 konteyner ve Assake istasyonundan ise 25 konteyner gönderildi. Yükler Türkiye, Azerbaycan, İtalya, Yunanistan, Bulgaristan, İsviçre ve Avrupa'nın diğer bazı ülkelere yönlendirildi. Bu güzergâh üzerinde blok tren seferlerinin başlatılması, Özbekistan'ın ihracat potansiyelinin genişletilmesi, ulaşım ve lojistik sisteminin çeşitlendirilmesi ile uluslararası ulaşım koridorlarında rekabet gücünün artırılması açısından stratejik önem taşımaktadır.

ÖZBEKİSTAN, ENERJİ REFORMLARINDA TÜRKİYE İLE STRATEJİK İŞBİRLİĞİNİ GÜÇLENDİRİYOR

Özbekistan Enerji Bakanı Curabek Mirzamahmudov: - "Bölgesel merkezli bir yaklaşımdan bölgesel işbirliğine doğru ilerliyoruz ve Türkiye'deki kardeşlerimizle yürüttüğümüz işbirliğinin en önemli ortaklıklarımızdan biri olduğuna inanıyoruz" Özbekistan, enerji sektöründe yürüttüğü reformlar kapsamında Türkiye ile işbirliğini derinleştirirken, üretimden iletme ve bölgesel enerji entegrasyonuna uzanan yeni projeler için ortaklık hedefini güçlendiriyor.

Özbekistan Enerji Bakanı Curabek Mirzamahmudov, Türkiye ve Özbekistan arasındaki enerji ilişkilerini AA muhabirine değerlendirdi. Türkiye'nin enerji alanındaki tecrübesinin Özbekistan için önemli referans oluşturduğunu vurgulayan Mirzamahmudov, ülkesinin enerji piyasası düzenleyici kurumunun kurulmasına yönelik reform sürecinde Türkiye'nin desteğini aldıklarını söyledi.

Mirzamahmudov, Türkiye ile enerji sektöründeki işbirliğinin giderek arttığını

belirterek, "Türkiye ve Türk şirketleri, bu reformlar ve dönüşüm sürecinde ilk kamu-özel sektör ortaklığı projelerinin hayata geçirilmesinde bizi ilk destekleyenler oldu." dedi.

Enerji üretimine yönelik yatırımların ülkeye çekilmesinin öncelikli hedefleri arasında bulunduğunu ifade eden Mirzamahmudov, "Enerji piyasası düzenleyici kurumunun kurulmasına yönelik reform sürecinde Türkiye'nin desteğini aldık ve bu alanda Türkiye'nin sahip olduğu engin tecrübelerden büyük ölçüde faydalandık. Ayrıca, en büyük bölgelerimizden biri olan Semerkant bölgesinde dağıtım için özel operatörün yer aldığı ilk kamu-özel sektör ortaklığı projesinin uluslararası ihaleye çıkarıldığını ve ihalenin bir Türk şirketi tarafından kazanıldığını belirtmek isterim." diye konuştu.

Mirzamahmudov, Türk firmalarının farklı enerji altyapı projelerinde mühendislik, tedarik ve inşaat müteahhitleri olarak önemli roller üstlenerek enerji sektöründe geniş ve kapsamlı bir temsiliyete sahip olduğunu dile getirdi.

Kısa süre önce farklı Türk şirketleriyle bölgesel

ısıtma alanında ilk kamu-özel sektör ortaklığı projelerinin hayata geçirildiğini aktaran Mirzamahmudov, Taşkent'te görece küçük ölçekli projeler olmasına rağmen özel sektörün bölgesel ısıtma dağıtım sistemine dahil olmasının önemli olduğunu söyledi. Mirzamahmudov, bu kapsamda bir kojenerasyon tesisinin de kurulduğunu, söz konusu gelişmelerin iki ülke arasındaki işbirliğinin olumlu yönde ilerlediğini ortaya koyduğunu ifade etti.

- Enerji entegrasyonunda Türkiye'nin transit rolü öne çıkıyor

Türk Devletleri Teşkilatının (TDT) bu ay İstanbul'da gerçekleştirdiği Enerji Bakanları Konseyi 5'inci Toplantısı'nı anımsatan Mirzamahmudov, Türk devletlerinin enerji bakanlarının katılımıyla gerçekleştirilen görüşmelerde de Orta Asya, Kafkasya ve Türkiye'nin elektrik şebekelerinin gelecekte entegrasyonu ile Türkiye'nin sahip olduğu yüksek transit potansiyelinden yararlanılarak Türkiye ve Avrupa'ya bağlantı sağlanması konularının ele alındığını söyledi.

Mirzamahmudov, Özbekistan, Kazakistan ve Azerbaycan'ın yenilenebilir enerji kaynaklarından üretilen elektriğin ülkeler arasında iletilmesini ve bölgesel piyasalara entegrasyonunu amaçlayan yeşil koridor projesine Kırgızistan'ın ilgi gösterdiğine dikkati çekerek, şöyle devam etti:

"Türkiye ile bu kapsamda görüşmelerimiz sürüyor ve Türkiye'nin de projeye ilgi duyduğunu düşünüyoruz. Ülkenin mevcut transit potansiyeli ve Avrupa pazarlarına erişimi dikkate alındığında, projeye önemli bir değer katacağına inanıyoruz. Bu nedenle, bölgesel merkezli bir yaklaşımdan bölgesel işbirliğine doğru ilerliyoruz ve Türkiye'deki kardeşlerimizle yürüttüğümüz işbirliğinin en önemli ortaklıklarımızdan biri olduğuna inanıyoruz."

Projenin hayata geçirilmesine yönelik somut adımların atılıp atılmayacağına ilişkin değerlendirmede bulunan Mirzamahmudov, bu yönde beklentileri bulunduğunu belirtti. Bu amaçla İstanbul'da bir araya gelerek konuyu ele aldıklarını ve mutabakata vardıklarını kaydeden Mirzamahmudov, ilk aşamada süreci koordine edecek ve teknik konuları ele alacak çalışma ekiplerinin kurulmasına karar verildiğini ifade etti.

Mirzamahmudov, bundan sonraki süreçte de toplantılar, uluslararası etkinlikler ve ikili görüşmeler kapsamında düzenli olarak bir araya

gelmeyi sürdüreceklerini belirterek, "Öncelikle, ilgili projeler, hesaplamalar ve fizibilite çalışmalarını hazırlamaya başlayacağız. Çünkü burada iki temel unsur bulunuyor. Bunlardan ilki pazar talebi, ikincisi ise bu talebe dayalı olarak bölgemizde gerekli proje kapasitelerinin geliştirilmesi. Bu iki unsuru birbirine bağlayacağız ve bu kapsamda ekiplerimiz çok yakın bir şekilde çalışacak." diye konuştu.

Türkiye'ye ve Türk yatırımcılarla işbirliğine önem verdiklerini vurgulayan Mirzamahmudov, "Her zamanki mesajımız net: Açığız ve Türk yatırımcıları memnuniyetle karşılıyoruz. Cumhurbaşkanımızın ve hükümetimizin tam desteği bulunuyor. Altyapı hazır, sistem mevcut ve çeşitli teşvikler sunuluyor. Bir sonraki aşamada üretimde ortak projeler geliştirmeye, ekipman ve elektrikli teçhizat üretimi, kablo gibi sanayiye yönelik farklı alanlarda katma değerli projeleri hayata geçirmeye hazırız." ifadelerini kullandı. Mirzamahmudov, madencilik alanında projeler söz konusu olduğunda, ürünlerin katma değerli nihai kullanımına kadar uzanan tüm değer zincirini kapsayacak şekilde Özbekistan'ı bir merkez haline getirmeyi hedeflediklerini belirterek, "Cumhurbaşkanımızın temel politikası, tüm ortaklarımıza, dostlarımıza ve yatırımcılarımıza her zaman ifade ettiğimiz üzere, kazan-kazan anlayışıyla çalışmaktır. Yatırımcıların beklentilerini biliyoruz, bu beklentiler doğrultusunda neler yapılması gerektiğinin farkındayız ve tek bir ekip olarak çalışmaya hazırız." diye konuştu.

ÖZBEKİSTAN

TÜRKMENİSTAN İLE ÖZBEKİSTAN ARASINDAKİ TİCARET HACMI 1 MİLYAR DOLARI AŞTI

2025 yılının Ocak–Kasım aylarında Türkmenistan ile Özbekistan arasındaki ticaret hacmi 1,064 milyar dolar olarak gerçekleşti. Bu bilgi, Özbekistan Devlet İstatistik Komitesi'nin raporunda yer aldı.

Rapor döneminde Özbekistan, Türkmenistan'dan 926,2 milyon dolar tutarında ürün ithal etti. Aynı dönemde Özbekistan'ın Türkmenistan'a ihracatı ise 137,8 milyon dolar oldu. Genel olarak Özbekistan'ın Ocak–

Kasım aylarındaki dış ticaret hacmi 72,8 milyar dolara ulaşarak, geçen yılın aynı dönemine kıyasla 13,018 milyar dolar ya da %21,8 oranında arttı. 2025 yılının Ocak–Ekim aylarında ise Türkmenistan ile Özbekistan arasındaki ticaret hacmi 876,8 milyon dolar düzeyinde gerçekleşmişti.

KIRGIZISTAN VE TÜRKİYE GÜMRÜK KONTROLÜNÜN KOLAYLAŞTIRILMASI VE VERİ ALIŞVERİŞİNİN DİJİTALLEŞTİRİLMESİ KONUSUNDA ANLAŞMAYA VARDI

Kırgızistan Gümrük Hizmeti Başkanı Almaz Saliev ve Türkiye Ticaret Bakan Yardımcısı Sezai Uçarmak, 2 Aralık'ta Ankara'da yüklerin sınırdan geçişini hızlandırmaya yönelik mekanizmaları hayata geçiren belgelere imza attılar.

Görüşme, Ortak Gümrük Konseyi'nin üçüncü toplantısı çerçevesinde gerçekleşti. Taraflar, iki hükümetlerarası protokol için teknik şartları onayladılar:

- mallar ve taşıtlar hakkında ön bilgi değişimi,
- basitleştirilmiş gümrük kontrolü.

İmzalanan anlaşmalar, prosedürlerin şeffaflığını artıracak ve yüklerin gümrük işlemlerinin süresini kısaltacak dijital araçların uygulanmasına temel oluşturuyor. Görüşmede ayrıca elektronik belgelerin karşılıklı tanınması konusu da ele alındı. Kırgız heyeti, belgelerin onaylanması için Gümrük Hizmeti tarafından geliştirilen elektronik

dijital imzanın kullanılmasını önerdi. Türk tarafı bu girişimi destekledi ve bu tür belgeleri onaylı olarak kabul etmeye hazır olduğunu bildirdi. Teknik parametrelerin netleştirilmesi için iki kurumun uzmanları 2025 yılının Aralık ayında ayrı bir toplantı yapacak.

Ayrıca heyet başkanları, istatistiklere ilişkin yeni düzenlemeyi de onayladılar. Buna göre ülkeler, karşılıklı ticaret hacmine dair verileri yılda iki kez 15 Ocak ve 15 Temmuz'a kadar paylaşacaklar. Bu, ticaret hacmindeki değişimlerin daha hızlı izlenmesine imkân sağlayacak. Bunun yanı sıra taraflar, 2026 yılı için kinoloji alanındaki ortak faaliyet planını da kabul ettiler. Konseyin bir sonraki toplantısının Kırgızistan'da yapılması kararlaştırıldı.

TÜRKİYE'DE GÜÇLÜ “RAILPORT” DEMİRYOLU TERMINALI AÇILDI

Türkiye'nin kuzeybatısında, ülkenin en büyük multimodal yük demiryolu terminali olan “Railport” resmen hizmete girdi. Bu terminal, Bakü–Tiflis–Kars (BTK) uluslararası ulaşım hattının en önemli bağlantı noktalarından biri haline gelerek, Azerbaycan transitini Avrupa güzergâhlarıyla birleştiren kritik bir lojistik merkez konumuna yükseldi. Vesti.az'ın Türkiye basınına dayanarak aktardığı bilgilere göre, BTK koridorunu Avrupa'ya bağlamayı ve Asya ile Avrupa Birliği arasındaki yük akışının kesintisiz şekilde devamını sağlamayı amaçlayan bu geniş ölçekli proje stratejik önem taşımaktadır. Terminal, Türkiye'nin Arkas şirketi ile Almanya'nın lojistik operatörü Duisport tarafından kurulan ortak girişim aracılığıyla hayata geçirilmiştir. Railport intermodal terminalinin inşaatı Eylül 2023'te başladı ve projenin toplam maliyeti 86 milyon dolar olarak değerlendirildi. Terminal üç aşamada inşa ediliyor ve yılda 360 bin TEU konteyner, 1,5 milyon ton genel yük, 120 bin araç (CEU cinsinden) ve 125

bin treyler işleme kapasitesine sahip olacak. Bu göstergeler, Railport'u modern Türkiye'nin en büyük lojistik projelerinden biri haline getiriyor. Kapasitesi ve ölçeği bakımından ülkede benzeri bulunmayan bu terminal, Avrupa ile Asya arasındaki güzergâh üzerinde en önemli düğüm noktalarından biri olduğunu ortaya koyuyor.

Bilindiği üzere, Bakü–Tiflis–Kars demiryolu hattı yılda 5 milyon ton yük taşıma kapasitesine sahiptir. Hattın kapasitesini artırmaya yönelik çalışmalar 2024 yılında tamamlanmıştır. Daha önce bu güzergâh yılda yalnızca 1 milyon ton yük taşıyabiliyordu. Railport intermodal terminalinin faaliyete geçmesi, bütün lojistik zincirin potansiyelini artırarak transit koridorunun rekabet gücünü yükseltecektir. Bu koridorda Azerbaycan'ın merkezi rolü ise büyük önem taşımaktadır.

TÜRKİYE CUMHURBAŞKANI, TÜRKMENİSTAN'IN DINAMİK GELİŞİMİNİ YÜKSEK TAKDIRLE DEĞERLENDİRDİ

Türkiye Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Aşkabat'ta Türkmenistan'ın daimî tarafsızlığının 30. yıl dönümü ve Uluslararası Tarafsızlık Günü'ne ithafen düzenlenen uluslararası forumda yaptığı konuşmada, bağımsızlık yıllarında dinamik bir gelişme kaydeden Türkmenistan'ın elde ettiği başarıları yüksek takdirle değerlendirdi.

Erdoğan'ın ifadelerine göre, Türkmenistan dünyada hızla gelişen ekonomilerden biri hâline gelmiştir. Yıldönümünün tarihî önemine dikkat çeken Erdoğan, Türkmen halkına derin saygı ve takdirlerini sundu. Bu bilgi, cuma günü Türkmenistan'ın resmî medyası tarafından duyurulmuştur. Türkiye Cumhurbaşkanı, Türkiye'de ataların yurdu olarak kabul edilen topraklarda yeniden bulunmanın kendisi için büyük bir onur olduğunu belirtti.

Türkmenistan Cumhurbaşkanı Serdar Berdimuhamedov'u ve Türkmen halkının Millî Lideri, Türkmenistan Halk Maslahatı Başkanı Gurbanguli Berdimuhamedov'u bu anlamlı tarih vesilesiyle içtenlikle tebrik etti; ayrıca 86 milyon Türk halkı adına selam ve dostluk dileklerini ilettiler. Erdoğan, forumun önemini, Türkmenistan ve Türkiye'nin girişimiyle Birleşmiş Milletler tarafından ilan edilen Uluslararası Barış ve Güven Yılı ile bağlantılı olarak özellikle vurguladı.

Türkiye Cumhurbaşkanı, iki kardeş ülke arasındaki güçlü tarihî, kültürel ve manevi bağlara değindi. Ticaret, yatırım, enerji, ulaştırma, savunma ve insani alanlardaki stratejik iş birliğine özel önem verildiğini ifade etti. Konuşmasının sonunda Erdoğan, bu forumun ülkeler arasında barışı, karşılıklı anlayışı ve iş birliğini güçlendirmeye yönelik önemli bir adım olacağına olan inancını dile getirdi.

TÜRKİYE

TÜRK ŞİRKETLERİ TÜRKMENİSTAN'DA 10 MİLYAR DOLARLIK 19 PROJİYİ HAYATA GEÇİRİYOR

Halihazırda Türkmenistan'da Türk şirketlerinin katılımıyla toplam tutarı yaklaşık 10 milyar dolar olan 19 proje hayata geçirilmektedir. Türkiye Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Aşkabat ziyareti kapsamında Türkmenistan'ın daimi tarafsızlığının 30. yıl dönümüne ithaf edilen Uluslararası Barış ve Güven Forumu'na katılımının ardından ziyaretin sonuçlarını değerlendirirken bu açıklamada bulundu.

Türkiye Cumhurbaşkanı'nın belirttiğine göre, Türkmenistan'ın bağımsızlığını kazanmasından bu yana Türk iş dünyası tarafından ülkede hayata geçirilen pro-

jelerin toplam hacmi yaklaşık 55 milyar dolara ulaştı. Bu bilgi, cumartesi günü Anadolu Ajansı tarafından duyuruldu.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, Türkmenistan'ın Türk şirketlerinin büyük ölçekli altyapı ve yatırım projelerini hayata geçirdiği ülkeler arasında önemli bir yere sahip olduğunu vurguladı. Ayrıca Recep Tayyip Erdoğan, iki ülke arasındaki ticaret hacmini 5 milyar dolara yükseltme hedefinin bulunduğunu belirterek, ticari ve ekonomik iş birliğinin daha da genişletilmesi için büyük bir potansiyel olduğunu ifade etti. 2024 yılında Türkmenistan ile Türkiye arasındaki ticaret hacmi 2,17 milyar dolar olarak gerçekleşti.

KARABAĞ'IN YENİDEN İMARINA TÜRKİYE 5 MİLYAR DOLARDAN FAZLA YATIRIM YAPTI

Türk şirketleri, Karabağ'ın yeniden imarı için toplam değeri 5 milyar doları aşan projeleri hayata geçirerek önemli bir katkı sağladı. Türkiye Ticaret Bakanı Ömer Bolat, Bakü'de düzenlenen II. Azerbaycan-Türkiye Yatırım Forumu'nda yaptığı konuşmada bunu dile getirdi.

Bakanın ifadelerine göre, son yıllarda Türk şirketleri Azerbaycan ekonomisinde, özellikle işgalden kurtarılan Karabağ bölgesinin yeniden inşa sürecinde önemli bir rol üstlenmektedir. Ömer Bolat'ın belirttiğine göre, Türk müteahhitler dünya genelinde toplamda 12.600'ün üzerinde projeyi hayata geçirmiş olup, bu projelerin toplam değeri 550 milyar doları aşmaktadır. Bu sayede uluslararası düzeyde büyük bir itibar ve başarı elde etmişlerdir. Bugüne kadar Türk şirketleri Azerbaycan'da yaklaşık 560 farklı projeyi gerçekleştirmiştir.

Bakan, Karabağ'ın kurtarılmasının Azerbaycan'ın kahraman ordusunun başarıları

ve şehitlerin fedakârlıkları sayesinde mümkün olduğunu vurguladı. Ardından Türk şirketlerinin bölgenin yeniden imar çalışmalarına aktif şekilde katıldığını belirterek, "Karabağ'daki yeniden inşa çalışmalarına Türk şirketleri toplam değeri 5 milyar doları aşan projelerle katkı sağlamaktadır" dedi. Bolat'ın açıklamasına göre, şu anda Azerbaycan ve Türkiye hükümetleri arasında Karabağ'ın sanayi ve tarım sektörlerini geliştirmek, bölge ekonomisini canlandırmak amacıyla yeni yatırımların çekilmesine yönelik yakın iş birliği sürdürülmektedir.

Ayrıca Ömer Bolat, devlet başkanları düzeyinde faaliyet gösteren "Azerbaycan-Türkiye" Ortak Ekonomik Komisyonu'nun çalışmalarının yüksek verimliliğine dikkat çekerek, ilgili kurumların komisyonun bir sonraki toplantısına kadar belirlenen tüm görevleri eksiksiz yerine getirmeyi hedeflediğini ifade etti.

ÖZBEKİSTAN'DA TÜRKMEN SERMAYESİNİN YER ALDIĞI 200 ŞİRKET FAALİYET GÖSTERİYOR

Özbekistan'da Türkmenistan'ın sermaye katkısı ile kurulmuş 200 şirket faaliyet göstermektedir. Bu şirketler; inşaat sektöründe kullanılan malzemelerin üreticileri, tekstil işletmeleri, mobilya fabrikaları ve servis şirketleri olarak tanımlanıyor. Bu bilgi, Özbekistan'ın Türkmenistan'daki Büyükelçiliğinin basın servisince bildirildi.

Verilen bilgilere göre; tarım-sanayi sektöründe, petrolün işlenmesi ve ambalaj üretimi alanlarında ortak projelerin hayata geçirilmesi devam etmektedir. 2024 yılında iki ülke arasındaki karşılıklı ticaret hacmi 1,148 milyar dolar oldu. Aynı dönemde Özbekistan'ın ihracatı 128 mil-

yon dolara, ithalatı ise 1 milyar doların üzerine çıktı. İthalattaki artış, ağırlıklı olarak akaryakıt ve yağlayıcı maddelerin, kimyasal ürünlerin ve sınai malların satın alınması ile bağlantılı oldu. Ekonomik ilişkilerin güçlendirilmesinde ulaşım bağlantıları önemli bir rol oynamaktadır. 2024 yılında toplam yük taşımacılığı hacmi 1,11 milyon tona ulaştı ve transit taşımacılık yaklaşık %40 oranında arttı. Türkmenistan ile Özbekistan arasındaki ticaret hacmi 2025 yılının Ocak-Ekim aylarında 876,8 milyon dolar olarak gerçekleşti.

TÜRKMENİSTAN

TÜRKİYE’NİN İHRAÇ ÜRÜNLERİ FUARI TÜRKMENİSTAN’DA DÜZENLENECEK

Türkiye’nin ihracat ürünleri fuarı, 10–12 Şubat 2026 tarihlerinde Türkmenistan’ın Aşgabat kentinde düzenlenecek. Bu bilgi Türkmenistan Ticaret ve Sanayi Odası tarafından duyuruldu.

Sergi, geniş bir ürün yelpazesini kapsayacak. Katılımcılar; inşaat teknolojileri ve ekipmanları, kapı ve pencereler, ısıtma ve soğutma sistemleri, ısı ve ses yalıtım malzemeleri, çatı ve duvar çözümleri, cephe kaplamaları, elektrik ve aydınlatma ekipmanları, bağlantı elemanları ve aletler, sıhhi tesisat ürünleri ile sera-

mikleri tanıtacak.

Etkinlik kapsamında, inşaat ürünlerinin yanı sıra tarım ve ambalaj ürünleri, kozmetik ve kimyasal ürünler, değirmen ekipmanları, gıda ürünleri ve gıda sanayisine yönelik ekipmanlar, ev tekstili, mobilya, aksesuarlar ile otel sektörü için ekipmanlar da sergilenecek. Bu bilgi Türkiye Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu tarafından paylaşıldı. Hatırlatmak gerekirse, Türkiye’nin ihracat ürünlerine yönelik önceki fuar Aşgabat’ta 4–6 Aralık 2024 tarihlerinde düzenlenmişti.

2025'TE AZERBAIJAN'I ZİYARET EDEN KAZAKISTANLI TURIST SAYISI 87 BİNİ AŞTI

Azerbaycan'ın turizm istatistikleri, özellikle Orta Asya ülkelerinden gelen ziyaretçi akışının hızla arttığını көpceriyor. Ülkenin Devlet Sınır Hizmeti verilerine göre, 2025 yılının Ocak–Ekim döneminde 87.800'den fazla Kazakistan vatandaşı Azerbaycan'a seyahat etti. Bu rakam, geçen yıla göre %19,4 artış anlamına geliyor. Kazak turistler, tüm yabancı ziyaretçilerin %4'ünü oluşturdu.

Azerbaycan'a en fazla turist; Rusya (%24,4), Türkiye (%17,4), İran (%8), Hindistan (%6,6), Suudi Arabistan (%4,3) ve Gürcistan'dan (%4,2) geldi. Gelen yabancıların %66,4'ü erkek, %33,6'sı kadın oldu. Ziyaretçilerin büyük bölümü ülkeye havayoluyla (%76,3) giriş yaptı. %22,4'ü kara ve demiryolunu tercih ederken, yalnızca %1,3'ü deniz yoluyla ulaştı. 2025'in ilk on ayında Azerbaycan'a toplam 2,17 milyon yabancı turist geldi. Bu sayı, geçen yılın

aynı dönemine göre %1,7 daha düşük. Orta Asya ülkeleri arasında Azerbaycan'a en fazla ziyaretçi gönderen ülke yine Kazakistan oldu. Aynı dönemde bölgeden gelen turist sayıları şöyle:

- Kazakistan 87.804 (+%19,4)
- Özbekistan 50.971 (+%35,8)
- Türkmenistan 26.887 (–%1,3)
- Kırgızistan 9.422 (+%37,3)
- Tacikistan 8.124 (+%80,2)

Sadece Ekim ayında, Azerbaycan'a gelen yabancı turist sayısında Kazakistan 6. sırayı (9.677 kişi), Özbekistan ise 10. sırayı (6.481 kişi) aldı. Azerbaycan Turizm Kurumu'na göre, 2024 yılında Orta Asya'dan gelen turist sayısı %34,1 artarak 180.528 kişiye ulaşmıştı. 2017–2024 yılları arasında ise bölgeden 726 binden fazla turist Azerbaycan'ı ziyaret etti; en yüksek sayı 331.428 kişiyle Kazakistan oldu.

TÜRK YATIRIM FONU 2026'NIN I ÇEYREĞİNDE PROJELERİ FINANSE ETMEYE BAŞLAYACAK

Türk Yatırım Fonu, 2026 yılının ilk çeyreğinde projelerin finansmanına başlamayı planlıyor. Bu bilgi Azerbaycan Ekonomi Bakanlığı'nın basın servisi tarafından duyuruldu. Bakanlığın açıklamasına göre, böyle bir karar 5 Aralık'ta Bışkek'te gerçekleştirilen Fon Yönetim Kurulu'nun 2. toplantısında kabul edildi.

Azerbaycan Ekonomi Bakanlığı'nın basın açıklamasında şu ifadeler yer aldı: "Fona ait yatırım faaliyetlerinin başlaması, bölgesel kalkınmayı hızlandıracak ve Türk Devletleri Teşkilatı'na (TDT) üye ülkeler arasındaki yatırım ortaklığını daha da genişletecektir."

Türk Yatırım Fonu'nun kurulmasına ilişkin anlaşma, 2023 yılında Ankara'da düzenlenen Türk Devletleri Teşkilatı zirvesinde imzalandı. Fonun sermayesi 600

milyon dolar olup, Azerbaycan, Türkiye, Kazakistan, Özbekistan, Kırgızistan ve Macaristan'ın (her biri 100 milyon dolar) katkılarıyla oluşturuldu. Fonun faaliyetleri; altyapı, yenilenebilir enerji kaynakları, tarım, turizm, bilişim teknolojileri (IT) ve diğer çeşitli sektörlerde ortak projeleri desteklemeye yöneliktir. Türk Yatırım Fonu, kuruluş tarihinden itibaren 20 yıl süreyle faaliyet gösterecektir. Hatırlatmak gerekir ki, daha önce Kasım-Jomart Tokayev, "Türk Dünyasının Geleceği – 2040" programının tam anlamıyla hayata geçirilmesine önem verilmesi gerektiğini vurgulamıştı. Ayrıca teşkilat çerçevesinde büyük ölçekli ticari ve ekonomik projelerin uygulanmasına yönelik net mekanizmaların teklif edildiğini de belirtmişti.

MACARISTAN VE AZERBAIJAN GAZ KONUSUNDA YENİ BİR ANLAŞMA IMZALADI

Azerbaycan Devlet Petrol Şirketi SOCAR ile Macaristan'ın MVM ONEnergy şirketi, Bakü'de doğal gaz ihracatına ilişkin bir anlaşma imzaladı. Anlaşma 1 Ocak 2026 tarihinden itibaren yürürlüğe girecek ve Azerbaycan ile Macaristan arasındaki stratejik enerji ortaklığının daha da güçlenmesine katkı sağlayacak. Belge, SOCAR Başkanı Rovşan Necef ile MVM şirketler grubunun CEO'su Károly Mátrai tarafından imzalandı. Bu bilgi SOCAR'ın basın servisi tarafından duyuruldu.

Söz konusu anlaşma orta vadeli olup, iki şirket arasında bu formatta imzalanan ilk anlaşma niteliğindedir. SOCAR'ın basın servisi tarafından yapılan açıklamada şu ifadeler yer verildi: "Daha önce, 2023 yılında SOCAR, Macaristan'a kısa vadeli bir anlaşma çerçevesinde toplam 100 milyon metreküp gaz ihraç etmiştir. Bugün ise Bakü'de, birkaç yıllık iş birliğini kapsayan daha uzun vadeli bir anlaşma ilk kez imzalanmıştır. Bu, enerji alanındaki ikili iş birliğimiz açısından önemli bir aşamadır."

Macaristan'ın yıllık doğal gaz ihtiyacı yaklaşık 10 milyar metreküp olup, ana tedarikçi olarak Rusya konumunu korumaktadır. Belirtmek gerekir ki, 30 Ağustos 2024 tarihinde Macaristan'ın MVM Group şirketi, Azerbaycan'ın başlıca gaz projelerinden biri olan Şah Deniz projesine resmen katılmıştır.

Şah Deniz sahası, dünya genelinde gaz rezervleri bakımından en büyük sahalardan biri olup, yılda 29 milyar metreküpe kadar gaz ve yaklaşık 60 milyon varil kondensat üretme kapasitesine sahiptir. 19 yıllık işletme süresi boyunca bu sahadan yaklaşık 260 milyar metreküp gaz çıkarılmıştır.

Bunun yanı sıra, bir diğer Macar şirketi olan MOL Group, altı yılı aşkın süredir Azerbaycan'da faaliyet göstermekte ve Azeri-Çirak-Güneşli petrol projesinde yüzde 9'dan fazla paya sahiptir. Macaristan, Azerbaycan'ı enerji güvenliğinin sağlanmasında temel ortaklarından biri olarak görmektedir.

BAKÜ'DE, 2. AZERBAIJAN-TÜRKİYE YATIRIM FORUMU DÜZENLENDİ

Türkiye-Azerbaycan İş Adamları ve Sanayiciler Birliğinin (TÜİB), Azerbaycan İhracat ve Yatırımların Teşviki Ajansı (AZPROMO) ile ortaklaşa organize ettiği, Azerbaycan Ekonomi Bakanlığı ve Türkiye Cumhuriyeti Ticaret Bakanlığının destek verdiği forumun açılışına Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz ile Azerbaycan Başbakanı Ali Asadov katıldı. Haydar Aliyev Merkezi'nde düzenlenen forumda, Ticaret Bakanı Ömer Bolat ile AZPROMO İcra Direktörü Yusif Abdullayev de yer aldı.

Azerbaycan Başbakanı Asadov, forumdaki konuşmasında, Türkiye ile ekonomik ve tica-

ri ilişkileri genişletmeyi önceliklerinden biri olarak gördüklerini söyledi. Asadov, Azerbaycan'ın Türkiye ekonomisine 20 milyar doları aşkın, Türkiye'nin de Azerbaycan'a 18 milyar dolar yatırım yaptığını hatırlatarak, "Karşılıklı yatırımlarımızı istikrarlı şekilde sürdürmeye kararlıyız." dedi.

Azerbaycan'da hayata geçirilen ekonomik reformlara, Karabağ'daki imar ve ihya çalışmalarına ve ülkedeki serbest ticaret bölgelerine değinen Asadov, Türk iş insanlarını Azerbaycan'daki serbest ticaret bölgelerinde daha aktif rol almaya çağırdı.

Ticaret Bakanı Bolat da konuşmasında Türkiye

ile Azerbaycan ilişkilerinin en iyi dönemini yaşadığını söyledi. Bolat, ilişkilerin böylesine yüksek düzeye ulaşmasından ve Azerbaycan'ın başarılarından gurur duyduklarını belirtti. Türkiye ile Azerbaycan arasındaki ticaret hacminin 2016'dan bu yana 2,6 milyar dolardan 8 milyar dolara yükseldiğini ifade eden Bolat, "Hedefimiz karşılıklı ticaretimizin toplam ticaretimizde birinci sırada olmasıdır." dedi.

Bolat, Azerbaycan'ın Türkiye'nin Bağımsız Devletler Topluluğu ülkeleri ve Türk dünyasına ulaşması için önemli kavşak noktasında bulunduğu işaret ederek, "Yakında tamamlanmasını beklediğimiz Zengezur Koridoru ile Türkiye'nin Orta Asya ve Uzak Doğu'ya hızlı ulaşımı mümkün olacaktır. Aynı şekilde Orta Koridor Azerbaycan ve Türkiye'den geçerek dünya ticaretinde bir hızlandırma etkisi yapacaktır." şeklinde konuştu.

TÜİB Başkanı Hüseyin Büyükfırat, yalnızca bir yatırım toplantısı için değil, Türkiye ile Azerbaycan arasındaki ilişkileri daha da ileri taşımak ve gelecek nesillere bırakacakları bu eşsiz mirası büyütmek için bir arada bulunduklarını söyledi. Büyükfırat, dünyanın ekonomik ve jeopolitik olarak büyük bir dö-

nüşümden geçtiğine dikkati çekerek, bölgedeki ulaşım hatlarının önemine değindi.

Yeni dönemin en stratejik hamlesinin Zengezur Koridoru olduğunu vurgulayan Büyükfırat, şunları kaydetti: "Zengezur Koridoru hayata geçtiğinde Türk dünyası kara yoluyla kesintisiz birleşecek, Azerbaycan, Türkiye ve Orta Asya arasında ticaret çok daha hızlı olacak, bölgede kalıcı barış ve refah güçlenecektir."

Büyükfırat, TÜİB'in faaliyetlerinden de bahsederek, "İş insanlarımız arasında güç birliği oluşturuyor, kamu ile özel sektör arasında köprü kuruyor, yatırım projelerinin önünü açıyor ve iki ülke ekonomisinin bütünleşmesi için gece gündüz çalışıyoruz." ifadelerini kullandı.

Yatırım projelerinin sunumunun yapıldığı forumda Azerbaycan Devlet Petrol Şirketinin (SOCAR), GAMA Enerji İç Anadolu Doğalgaz Kombine Çevrim Santrali'nin hisselerinin tamamını satın almasını öngören anlaşma da imzalandı. Forum, "Endüstri 4.0: Geleceğin Teknolojileri", "Tarımsal İşbirliği: Sürdürülebilir Kalkınma ve Gıda Güvenliği", "Bölgeler Arası Ticaret ve Lojistik Koridorlar" ile "Finansmana Erişim ve Sigorta Mekanizmaları" başlıklı panellerle devam etti.

AZERBAIJAN VE TÜRKİYE 7 MİLYAR DOLARLIK PETROKİMYA PROJESİ HAZIRLIYOR

2026 yılının Ocak ayı başında, Azerbaycan Devlet Petrol Şirketi'nin iştiraki olan "SOCAR Türkiye Enerji AŞ" (STEAS), Türkiye'de etilen, polietilen ve polipropilen (poliolefinler) üretimine yönelik "Front-End Engineering Design, FEED" (STEAS) adlı yeni bir şirket kurulmasına ilişkin bilgi paylaştı. Yeni kurulan şirkete toplam 7 milyar dolar yatırım yapılması planlanıyor. Bu bilgi Vesti.az haber servisi tarafından duyuruldu. Günümüzde Türkiye, poliolefinlere ciddi ölçüde ihtiyaç duymakta olup bu ürünlerin yaklaşık %90'ını ithal etmektedir. Bu koşullarda, 2030'lu yıllarda devreye alınması beklenen yeni kompleksin inşasını öngören "Front-End Engineering Design, FEED" (STEAS) girişimi; yüksek karlı, ekonomik açıdan temellendirilmiş ve sürdürülebilir gelir sağlayacak bir proje olarak değerlendiriliyor. Halihazırda "SOCAR Türkiye" şirketi, 2008 yılından bu yana ülkede poliolefinleri büyük ölçekli olarak üreten neredeyse tek tesis olan Petkim Holding'i yönetmektedir. Ancak Petkim'in üretim kapasitesi, Türkiye'nin iç talebinin yalnızca %11-12'sini karşılayabilmektedir. Bu nedenle yeni üretim kapasitesinin oluşturulmasına duyulan ihtiyaç oldukça

yüksektir.

Yaklaşık 2033 yılına gelindiğinde, Türkiye'nin poliolefin talebinin yıllık 6 milyon tonu aşması beklenmektedir. Bu dönemde "Front-End Engineering Design, FEED" (STEAS) şirketinin etilen, polietilen ve polipropilen üretimine başlaması, Türkiye'nin sanayi ve tarım sektörlerinde artan talebin karşılanmasında önemli bir rol oynayacaktır.

Poliolefinler; çeşitli film türleri, kablo ürünleri, ambalaj ve kaplar ile profil ürünlerin üretiminde yaygın olarak kullanılmakta ve ekonominin birçok sektörü için temel malzemeler arasında yer almaktadır.

2024 yılında, Petkim'e bağlı 16 tesis toplamda 2 milyon tonun üzerinde ürün üretmiş; bunun yaklaşık 600 bin tonu poliolefin olmuştur. "SOCAR" şirketi, Petkim'in üretim kapasitelerinin korunması ve modernizasyonu için her yıl 100 milyon doların üzerinde yatırım yapmaktadır. Buna karşılık, 7 milyar dolarlık yeni yatırım planı, modern teknolojiler kullanılarak köklü biçimde yeni kapasitelerin oluşturulmasını hedeflemektedir. Hatırlatmak gerekirse, Azerbaycan Devlet Petrol Şirketi SOCAR'ın Türkiye'deki projelere yaptığı toplam yatırım tutarı yaklaşık 18 milyar dolar seviyesindedir.

KTMÜ-TÜRKSAM

KTMÜ Adına Sahipleri:

Rektör Prof. Dr. Alpaslan CEYLAN,
Rektör Vekili Prof. Dr.
Almaz İBRAYEV

Yayına Hazırlayanlar:

Dr. Maksat ACIKAN uulu

TÜRKSAM Adına**Genel Yayın Yönetmeni:**

Prof. Dr. Süleyman Barbaros YALÇIN

Yazışma Bilgileri:

KTMÜ, TÜRKSAM,
Cengiz Aytmatov Yerleşkesi, Bişkek
Tel: (0996) 0312-25-31-28

Editör:

Prof. Dr. Süleyman Barbaros YALÇIN

Orta Asya ülkelerinden
Kırgızca, Türkçe, Rusça,
İngilizce günlük haberler için
sitemize bakabilirsiniz:
türksam.manas.edu.kg

Sayfa Tasarımı:

Dr. Maksat ACIKAN uulu

Yerel Süreli Yayın No: ISSN 1694-7994

